

MEDGYESI UJSÁG

II. évfolyam. 10. szám.

Megjelenik minden hétfőn.

Medgyes, 1906. március 26.

Szerkesztőség és kiadó.
hivatal: Medgyes, Piac-tér
14—15. szám. — Hová a lap szellemi
részét illető közlemények és előfizetési
díjak intézendők. — Kéziratok nem
adatnak vissza. — Névtelenül beküldött
cikkék figyelembe nem vétetnek.

Főszerkesztő:
Ny. Csiky József.

Felelős szerkesztő:
B. Mihály Bertalan.

Főmunkatársak:
Schönberger Jenő, Tutsek Lipót.

— Előfizetési árak: —
Negyedévre 1 korona. — Egyes szám
10 fillér. — Hivatalos hirdetések 100
szóig 4 korona, azonfelül minden
100 szó 2 kór. — Magán hirdetések
meg egyezés szerint.
— Nyilttér soronként 40 fillér. —

Világ folyása.

Március 19—24.

Ébred a tavasz. S a melege belelopózik
a szívekbe, a fejedelmi hívekbe is s kifejtí on-
nan a holdogító érzelmeket. A connaugti herceg
Viktoria nevű leánya szerelemre gyuladt Lajos
Fülöp portugál trónörökös iránt El is jegyezték
egymást. Ugyanaz a hercegnő, aki egy évvel
ezelőtt egy angol nemes ifjuért kosarat adott
Alfonz spanyol királynak. Tehát feledett a sze-
relmes szíve s a világhörűli utazás meghozta
szüleinek azt az örömet, hogy elkerülnek valami
mesaliantsot.

Oroszországban »kiirták« az alkotmányos
követválasztásokat. Sőt ennek keresztülvitelére
már meg is kezdte beavatkozását a katonaság és
a rendőrség. A népnek azonban nem kell a vá-
lasztás, bojkottálja e jogát, mert az a hihetetlen
hír kelt közöttük szárnyra, hogy a cár amugy sem
fog felesküdni az új alkotmányra, nehogy adandó
alkalommal esküszegéssel vádolják alattvalói.

Németország császártát kellemetlenül érinti,
hogy Oroszország — diplomátát a franciák tá-
mogatására utasította — az algezirási konferen-
ciában. De nem azért császár ő, hogy sokáig
zavarja az ilyesmi. Szórakozik, szövi tovább
epizódjait a nagyvilág részére. Most is — miután
a magyar és amerikai feltalálókna nem sikerült
a németek fogtak hozzá a kormányozható lég-
hajó feltalálásához. Jó is, nehogy elveszítse érté-
két a szálló közmondás, ami a németek lelemé-
nyességét kissé illetlenül jellemzi Egy
Parsefal nevű őrnagy állítólag felfedezte a rejté-
lyes csavart s a császár, ki örök életében sze-
rette a társaságot, már kész megalakítani a nagy
találmányt értékesítő ipari társaságot. Apropos,
a társaságról jut eszembe. Egy berlini társaság-

ban a napokban Vilmos császár barátságos dis-
kurzussal tüntette ki Tisza István gróf ott tanuló
fiát. Jellemezte, hogy az ifjú grófot a Tisza István
unokájának nézte . . . Ez alkalommal mondta a
császár, hogy ő is szeretne 20 éves lenni még-
egyszer. Ez a kijelentés félremagyarázhatatlan
rejtett értelmet sejtet. Azért nem fűzünk hozzá
bővebb magyarázatot.

Olaszország április 7-én rendezi világposta
kongressusát Rómába. Nevezetes lesz ez, mert
Abesszinia és Kína is képviseltetik magukat itt.
Tehát kezdenek fogékonyságot mutatni az európai
kulturmozgalmak iránt. Sőt a Menelik iszonyu
barátkozó hangon jelentette be részvételt az ég
áldását kérve a kongressus működésére.

A román király beteg. Komolyan beteg és a
szomszéd államok már kezdenek aggódni Románia
sorsa fölött.

Magyarország a hetet várakozásban töltötte.
Vajjon ez lesz-e a jutalma, hogy: várt leány
várat nyer, avagy, hogy: várhatsz bábam vár-
hatsz?

A Szilágyi Dezső értékes hagyatékának
önkéntes árverése folyik. S így aktuálisvá válik
valamit felemlíteni a nagy Szilágyiról. A súlyát
az agyának, mely 1380 grammot nyom. Közül
áll a Dante és Liebig agyának és 20 grammal
súlyosabb volt, mint más emberé Hogy
nincsen most egy pár ilyen súlyos agyu em-
bertünk!

A Duna hajjai komolyan hömpölyögnek,
mozognak, haragszanak. Áradni készül, tönkre
akarja tenni a vidékét. Duna, Duna, hát már Te
is megtagadtad magyar voltodat? . . .

(mb.)

Fürdőinkről,

Medgyes, 1906 márc. 20.

Van városunkban egy gőzfürdő
és két szabadfürdő.

Az ugynevezett gőzfürdő magán-
tulajdon; erről — magánérdeket ká-
rosítani nem akarva — szót nem ej-
tünk.

A két szabadfürdő a város tulaj-
dona; csak közérdeket szolgálunk, ha
ezeknek hiányait leplezetlenül feltár-
juk.

A szabadfürdők egyike, a Kü-
küllő malomárkában levő, a természet
ötletszerű gondozására bizott hullám-
fürdő, hol az emberi tevékenység
nyomát csak a partraépített vetkező-
hely jelzi; másika, az ugynevezett
„hüvös forrás“ — kühler Brunnen —
mellett fekvő, fülkékkel körülpitett
s a felette folyó patak által táplált
zárt medence.

A malomároknak levő hullámfür-
dő, minthogy a meder nem egyen-
letes, a malomkerekekről alázuhanó
viz sodra erős és helyenként örvény-
lő már több szerencsétlenségnek volt

ARCA.

Csókért szakálat.

Kepes Andor elegáns férfi volt. Az, a
harcsaorru cipőjétől fel cilinderéig s ami
azontul következett, azt a bámulatosan finom
modora töltötte ki.

Ugy találta pedig egyszer Kepes An-
dor, hogy az ő komoly, érett egyénisége nem
harmonizál az ábrázatával. Vagyis a kiné-
zése: igen fiatalos. Más az öreges kinézését
nem találja összhangba a fiatalos lelkével.
Nála megfordítva volt s még sem lehetet
naivságnak venni. Azt gondolta, hogy ez az
állapot természetellenes s az igazság érzet-
ével vívott küzdelem után elhatározta, hogy
lényeges változtatást tesz a külsején.

A felvetett különböző módszerek között
előtérbe nyomult: a szakál s ő mindjárt meg
is állapodott ennél. Hát az a szakál, amit a
gondolata festett eléje, igen csinos is volt.
Finomra nyírott s alján hegyes szögben vég-
ződő. Csakhogy véletlenül nem a saját ar-
cára gondolt.

Nem borotválkozott az első, a második,

sőt a harmadik héten sem s a sárgás szőr
egész komolyan kezdett sűrűsödni, növekedni.
A szőrtelenség nem volt családi betegsége s
a fiatalság könnyelműsége sem pusztította ki
a hajzat termőképes csiráit. Már a harmadik
hét végén az emberek kezdték Togó japán
admirálissal együtt emlegetni a nevét s egy
héttel rá a kebelbarátai is nagyon különösen
néztek rá, ha szemben álltak vele. A szakál
meg nem törődött a buta véleményekkel, ha-
nem gyönyörűsége öntudatlan lázzal nőtt és
nőtt. Ennek pedig az lett a következménye,
hogy a legfurcsább hírek kaptak szája, amit
csak a rosszakaratu lántázia kitalálhat. Töb-
bek közt: hogy Kepes Andor botrányosan
vetkőzik ki az eddigi férfias szépségéből;
vagy egy-egy igen ötletes uriaszony meg-
jegyezte, hogy: felesége féltékenysége kény-
szeríti Andort a szakálnövesztésre. Ezeknek
az asszonyoknak okuk volt persze így be-
szélni. Pedig leginkább Kepesné volt kétség-
beesve az ura színváltásán, de ő sem tehe-
tett semmit ellene.

Kepes Andortól félni kezdtek az em-
berek. Rémes, beteges kinézésű lett arca a
szakálától, s azt senkitől követelni nem le-
hetett, hogy szívesen nézze ezt a külsőleg

fájdalmas hanyatlást. Őtet azonban mindez
nem hozta zavarba, hiszen mindenben kitar-
tás volt az elve s a szivarját rendithetetlen
nyugalommal szívta ezután is. . . .

Történt pedig egyszer, hogy a szaká-
las Kepes Andort a társadalmi konvenció
valami diszes ebédhez szólította. Más ember
örül ennek, ő egykedvűen, megadással vette.
Mikor elment hazulról neveltségesen érzékeny
búcsút vett a feleségétől és a gyerekeitől. S
olyan nehéz szívvel, mintegy vontatva ment
a lakoma színhelyére.

Az ebéd sikerült, pompás volt. Ennek
aztán meg van az a rossz következménye,
hogy a bor is jobban esik rá. Kepesnek is
szokatlanul jól esett a bor s a komolyságát
beszédes jó kedv, derűs látások zavargatták.
A vége az lett, hogy egyik utolsó pohár
pezsgőnél eszébe jutott a felesége, a búcsu-
zás s nem találta meg az összefüggést a kettő
között. Jött az utolsó előtti, rá az utolsó
pohár pezsgő. Ettől folyton nevetett. Annyira,
hogy végre az ő zavarodott józanságával is
soknak találta. — S ekkor Togó admirális
felállott székéről, nem hallgatott senki ma-
rasztalására, hanem hazament.

Mindenki javában aludt otthon. Csak a

okozója, veszélytelenül csak gyakorlott uszók használhatják; de egyébként is a Küküllő vize ritkán tiszta s forró napokon annyira át melegszik, hogy uditó hatása egyáltalán nincs.

A hűvös forrásnál levő uszodácska tértágysága pedig a használatára utalt közönség számával semmiképen nem áll arányban; a nap bizonyos óráiban fürdőzőkkel annyira túl van zsúfolva, hogy a mozgás benne képtelenség s a testnek lehűtését — tisztításáról nem is szólva — csak az ösztönszerű undor legyőzése árán lehet megszerezni.

Medgyes város nevet visel, lakóinak száma a 8000-et meghaladja, katonai állomáshely, van középiskolája, számos elemi s másnemű képző- és nevelő intézete, aránylag jelentékeny számerejű értelmisége — s így felmentve érezzük magunkat annak hosszadalmas indokolása alól, hogy az ezidőszerint rendelkezésre álló fürdők a közszükségletet kielégíteni képtelenek.

A közegészség és köztisztaság legelemibb követelményei, az ifjuság kedvező testi fejlődésének érdekei azt az elutasíthatlan kötelességet róják városunknak minden — a saját maga és hozzátartozói jólétét szíven viselő — polgárára, hogy egy a jogos igényeknek megfelelő fürdő halogatás nélkül való létesítésére áldozatkészen közreműködjek.

Ismerjük városunknak s a polgárságnak anyagi viszonyait, azért szerény kereteket vonunk, a midőn a létesítendő fürdő előállításának módzataira nézve gyakorlati indítványt teszünk.

A „hűvös forrás“ mellett levő fürdő fekvése kedvező, úgy a patak-ból, mint a forrásból könnyen táplálható; a hozzávezető út részben már gondozott, helyenként fákkal árnyékolts s így a hozzájutás aránylag kényelmes. Nézetünk szerint ez a fürdő csekély áldozattal egy kényelmes uszodává nehézség nélkül ki lenne bővíthető.

Hozzávetőleg tíz — tizenkétezer korona elég lenne az igényeket kielégítő átalakítás költségei fedezésére.

Ez a költség pedig 100—120 darab, egyenként száz korona értékű képviselő üzletrész elhelyezése útján lenne előteremthető; mely üzletrészek aláírói egy fürdőfenntartó alkalmi egyesületet alkotnának.

Az üzletrészek egyharmadát átvehetné a város, egyharmadát jegyezhetnék pénzintézeteink; a még fennmaradó egyharmadrész pedig magánaláírás útján lenne értékesítendő.

A város — annak ellenében, hogy a fürdő bizonyos számú (mondjuk husz-huszonöt) év lefolyása után korlátlan tulajdonába visszaszállana — üzletrészei kamatairól lemondhatna; a magánosok üzletrészeik kamatai ellenértékeképpen beérhetnék a fürdő ingyenes használatával; ily módon a fürdő bevételei a fenntartási költségeknek és a pénzintézetek által jegyzett üzletrészek törvényes kamatainak fedezésére lennének fordíthatók.

A fürdő hozadékának a fenntartási költségek s a pénzintézetek által igényelt kamatok kiegyenlítése után esetleg még tisztán fennmaradó része időnként, a rendelkezésre álló fedezet arányában kisorsolandó üzletrészek beváltására volna felhasználható.

Hisszük, hogy az itt felvetett eszme egy kis jóakaró érdeklődéssel, egy csekély saját érdekünket szolgáló áldozatkészséggel gyakorlatilag is megvalósítható, — s egy előbb-utóbb amugy is megoldásra váró kérdés egy emberöltőre legalább rendezhető lenne.

Tanügy.

A népiskolai fegyelmezés.

II.

Büntetés.

(Vége.)

Nem szabad gyakorivá tenni a büntetést, mert ez elfásítja a gyermeket, melynek kára érezhetően a felnőtt korban fog mutatkozni, sőt megszokottá válik s a gyermek nem a leckéjére, hanem arra gondol, hogy mekkorát fog tanítója reá mérni.

Indulatmentes állapotban kell büntetni s így nem esünk tulzássba, mi megtörténik akkor, ha a szenvedély által vezéreltetjük magunkat, mert még a gyermek testében is kárt tehetünk ilyen esetben. Gondoljuk meg jól, mit kiszabunk a gyermeknek, mert azt föltétlen követelni, kötelesség. Bár tartózkodni a rögtöni bünteteskiszabástól sokszor nem lehet, azért, ha esetleg olyant szabunk ki, mit — a fölötté való gondolkodás után — megbántunk, ügyes 'szavakban visszavonni kell azt.

A büntetés alatt vagy után ne mutassuk engesztelhetetlenségünket. Ha a megbánás őszinte jeleit látjuk a gyermeknél s igéri ő a javulás útjára való térést, akkor fogadjuk ezt s bocsássunk meg neki.

Vigyázzunk a büntetés hatására s csak akkor legyünk engesztelhetetlenek, ha a gyermek cinizmussal türi büntetését, vagy semmi jelt sem mutat a javulásra. Ilyenkor éreztetni kell a gyermekkel ügyes alakban ellenszenvünket, de nem haragunkat vagy boszúállási szándékunkat. Ián ezen meg fog törni haj-

lámpa mosolygott unottan. Nem vitte rá a mámoros lelke, hogy zavarja őket: lehuzta kint a cipőit. Ugy ment be csendesén. Közben úgy tetszett a hálószoba éjjeli lámpavilágnál, mintha vigyorogna Kepes. Mintha különös érzései, ingerei támadnának itt a hálószobában amiket a pezsgő egymásra halmozott a lelkében és a vérében. Ezen nem is tudna senki csodálkozni. Még a tompa, nem folyékony érzékű férfiak sem.

Kepes Andor az ágyáig ért. Gombolni kezdte a kabátját. Felgombolt vagy harminchat gombot s akkor vette észre, hogy tulajdonképpen a paplanlepedőjét gombolta le. Meg volt lepelve, mikor észrevette s nevetett utána vagy tíz percig. Az ilyen állapotú embereknek tíz perc, annyi mint normális esetben egy perc. Észrevette a hálóingé varottas gallérját, utánanyúlt, hogy felhuzza. Amint félig elérte célját ágyára esett és a másik pillanatban már mit sem tudott magáról...

Egy félórával később Kepes Andor a belső égéstől és fájdalmaktól jajgatva azt vette észre, hogy az ágyaszélén ül valaki. És gyöngéd simogatást érzett a feje tájékán. Asszonyi kéz volt, ezt még mámorosan is megállapíthatta. De szemét nem merte felnyí-

tani, hogy meggyőződjék róla, a szegény rá nehezült a pilláira. Egyszer mégis csak megkockáztatta szólani.

— Te vagy az kis feleség?

— Én, szólott az kurtán, duzzogva.

— Aztán mért ülsz itt, talán valami bajom van?

— Az, részeg az uram. Szégyelje magát.

— Szégyelje... szégyelje a lump. Ki a te urad?

— Togó admirális, egy szörny, egy szörös arcu majom.

— Hehehe... e...

Ez volt az utolsó megerőltetése, elaludt újra.

Délfelé ijedten ugrott ki az ágyból. Homályos volt az agya. Nyugtalanító éjjeli jelenetek képei derengtek előtte s a főfájása mellett valósággal izgatták a gonosz sejtelmek. Így nyitott rá a felesége.

— Aá jó reggelt, Togó!

Sajátságos, ez utolsó szó egyszerre jutatta az átélt beteges éjszakát. Aztán meghunyászkodva, alázatosan közeledett a feleségéhez.

— Édes kis feleségem, te jószágos asszony, haragszol? ... Véletlenség volt az egész.

— Juj de ijesztő csuf vagy, szól az asszony, erőltetett undorral. És lágy szerelmeskedő hangon tette hozzá: Hol van az én szépséges Andim, a leányos arcával? ... Most nincs egy csókravaló hely az arcodon, tele van bozottal, utálatos szőrrel. Félek, ha hozzám bujsz, szúr a tüskéd. Keserűség fog el ha rád nézek...

Készült kiindulni a szobából, a férfi utána. És elfogta.

— Nő maradj és bocsáss meg, ezt nem érdemlem meg: Hogyan engedheti meg a jó lelked, hogy ennyire bántsál.

— Bántottalak és bántani foglak, egy ilyen Togó nem érdemel egyebet.

— Jól van kis cicám, hát mit kívánsz?

— Hogy szedd le azt az utálatos szőrzetet. Értsd meg mátol kezdve addig se egy csókot, se egy gyöngéd szót nem kapsz tőlem, amíg meg nem tisztítod magadat.

Othagyta bámulva Andort, aki keserűségének első pillanatában erősen elhatározta, hogy megfosztja arcát a szakáltól.

Igy lett Kepes Andorból újra leányos képű szép férfi. Az emberek még ma is beszélnek a szakálláról, de hogy mikép tűnt el, arról természetesen senki sem tud...

B. MIHÁLY BERTALAN

hatatlansága s csupán azért lesz jobb, hogy tanítójának örömet szerezhesse és ezáltal annak szeretete számára biztosítva legyen.

Nem szabad a büntetés után rögtön nagyon nyájasnak lenni, mert a gyermek azt találja gondolni, hogy megbántuk, amit tettünk s ez megint a fegyelmezés rovására megy s kevesbbi annak eredményét.

Legyen a kiszabott büntetés szabatos, hogy ne legyen alkalma a gyermeknek a tétozásra s csak egy módon teljesíthesse azt. Az anyagi büntetést csak akkor alkalmazzuk, ha nagyobb hibát, sokszoros hanyagságot, lopást, rossz szavak hangoztatását, tiszteletlen viseletet, veszekedést tapasztalunk a gyermeknél. Mindenesetre először igyekezni kell a gyermek szívéhez férközni s a jobb uton megjavítani a szülők segítségével. Csak ha minden fáradozás eredménytelen, nyuljunk az anyagi büntetéshez.

A bezárás legkönnyebb faja az anyagi büntetésnek. Ennek használatánál ügyeljén a tanító arra, hogy a bezárás ideje alatt a tanulónak feladata legyen, mert így cselekvési ösztöne nem keres a játékban kielégítést. Legcélszerűbb, ha maga a tanító felügyel a bezárottokra. Ennél, valamint az anyagi büntetésnek bármily alakbani alkalmazásáról a szülőknek tudniok kell, mert így közösen több eredményre várakozhatnak.

A tanító befolyást gyakorolhat a gyermeknek otthoni viseletére, ha a szülőkkel a szükséges kapcsot fenntartja, mert ilyenkor a szülő bizalmasabb a tanítóhoz gyermeke érdekében.

Óvakodjék a tanító a fegyelmezésnél brutálitását elárulni, mert ez neki — ki a nép oktatója — éppen nem illik. Fejbe, hátba ütni bármivel, fület, haját ráncigálni s még különféle kieszelt dolgok kizárandók a népis-kolából nemcsak annak és vezetőjének tekintélye végett, hanem, mert a gyermekben hamar bajt csinálhat a tanító s ilyenkor nemcsak a törvény szigorú keze fog nagy súlyal reá nehezédeni, hanem egész existenciáját elronthatja s miután hivatalvesztést is nyer különösen, ha családos e mellett, — földönfutóvá, a társadalom nyügévé válik s kivan téve az élet legnagyobb viharának és meg-rázkódtatásának.

Kis pálcával még üthet a tanító nagyon ritka esetben, de nem a régi módi szerint: több gyermekkel a padra lehuzni, mert ez már csak alacsony, emberietlen gondolkodás következtében támad s így kintő kamarává alakul át az oly szép hivatással bíró iskola, melyben nem a finomság lesz a tanulók közt elvetve, hanem a durva ösztönök lesznek erősítve és a gyermekek kikerülve, elfásult, durvák lesznek, ha a társadalom nagy malomkerekere ki nem csiszolja őket. —

Kisfaludi Jenő.

„Visszapillantás a medgyesi magyar kaszinó 20 éves életére.”

Szemelvények: Dr. Hegyesy Győző elnöki megnyitó beszédéből.

(5.) Folytatás.

Kaszinónk fejlődési szakát 1898-ik évben befejezte.

A következő évben már a kaszinó életében beáll a hanyatlás kora! A társaséletben visszaesés mutatkozik, a közöny és az ambíció démona uralkodnak a tagok felett s ezek feledtetik azt, hogy az egyéni

érdekeknek nem szabad összeütközésbe jönni a Kaszinó céljaival!

Az egykori kedélyes, társas összejövetelek mind ritkábbakká lesznek, azok iránt kevés az érdeklődés, alig látogatja egy-két család; hanem e helyett uralomra tör a házsárd játék, mely a tagok között gyakori összeütközéseket szül!

Eredmény nélkül iparkodik a Kaszinó intézősége ezen, már-már szenvedélyé fajuló s nem a kaszinó tagok zsebéhez illő játékot elfojtani, minden igyekezetét hajótörést szenved, ami végre is arra kényszeríti az ügybuzgó igazgatót, hogy állását visszavonhatlanul otthagyja!

A kaszinói élet pangása, illetve elfajulása közben lépnek a tagok sorába Riegler József őrnagy, Alszegehy Béla, Eperjessy Géza kapitányok, Dr. Sándor Balázs ezredorvos, kiknek előzékeny és kellemes modora, valamennyi kaszinói tagot lebilincsel. Kezd a kaszinó látogatottabbá válni. Felvillámlik ismét a régi kaszinó élet!

Fájdalom, csak rövid ideig tartott! Az 1900. évben huszáraink állomás helyet változtatnak s e miatt tisztjeink, kik a szunyadozó életet felébresztették, elhagyták kaszinónkat. Megkezdődnek az érzékeny bucsuzódások . . .

Kaszinónk 1900. júl. 14-én Riegler József őrnagy és Alszegehy Béla kapitányt, mint eltávozó buzgó tagjait, hogy a kaszinói élet felpezsdítése körül szerzett érdemeiket némiképp honorálja: örökös tiszteletbeli tagokul válaszsza, részükre a diszoklevelet kiállítja s azt Kein Adolf és Novák Rezső vezetése alatt egy-egy küldöttség által kézbesíti.

Megható jelenet volt az mikor ez a két kemény katona kaszinónk elismerésének megnyilatkozását, a diszoklevelet, könnyes szemmel veszi át!

Az eltávozó tisztekkel, az általuk teremtett élénkség, kaszinónkban ismét megszűnik. Az eltávozók helyébe jött l. huszárezred tisztikara a kaszinó iránt nem nagyon érdeklődik. Tagjaivá lesznek ugyan Pulz és Rieger őrnagyok, Kenessey István és Horvát Dezső kapitányok, Ranevár főhadnagy, Forszter és Br. Jósika hadnagyok s kevés ideig Skrivánek ezredorvos; de a kaszinót ritkán látogatják; nagy részük rövid ideig állomásozván Medgyesen, a kaszinó tagja lenni megszűnik.

Legutoljára Br. Jósika Gábor a múlt év őszén, Kenessey István kapitány pedig a folyó év őszén távozik el s ezen buzgó tagok távoztával, kaszinónk már nem dicsekedhetik azzal, hogy a helyben állomásozó tisztikart tagjai közé számíthatja.

(Vége köv.)

Yvonne de Treville. A kolozsvári nemzeti színházban, — mint lapunknak onnan írják — a napokban lépett fel Yvonne de Treville francia koloratur énekesnő. A párisi opera primadonnájának nevezi magát, de — udvariatlanság ugyan — van okunk kételkedni ennek valóságában. Kétségessé tesz ezt kvalitásai, melyek sehogy sem tudják elhiteni velünk, hogy egy párisi műintézet első énekesnője csak ennyit tudjon s az is, hogy ha e nagy operaház tagja volna: vajjon mi szüksége lenne Szamosújváron, meg Kolozsváron, hangversenyezni. Ambícióból nem tehetette, hiszen fájdalom a mi művészi fejlettségünk még ez idő szerint rossz

hirben áll a külföld előtt. Az tény, hogy mindenesetre a magyar közönség hiszékenysége és naivságára számított a művésznő. Mindössze négyszer lépett fel: egyszer a »Lucia di Lammermor«-ban, kétszer a »Szevillai borbély«-ban és egy hangversenyen. Lehet, hogy a lapok reklámjai által felcsigázott tulságos várakozás szülte e sorok írójában a csalódást, de azt hisszük mindenki érezte e csalódást, ki már jobbat és szebbet látott, hallott. És ilyenek sokan voltak. Nem tagadható, hogy fényes színpadi jelenség, ámbár még nem vagyunk eléggé párisias izlésűek, hogy a hosszú befüzött derekat esztétikusnak találjuk. Kosztümjei korhűek és izlésesek, arca bájos, mimikái gyönyörűek és gesztusai plasztikusak. Ellenben a száját nagyon kinyitja s ez ront az illuzion. Hangja pedig nem emelkedik felül a szokásos koloraturénekesnőén. Semmi rendkívüli tehát, énekmódora szakgatott s nem elég egyöntetű. Luciában szép alakítást nyújtott a Szevillai borbélyban gyöngébb volt.

Minden estén zsúfolt ház nézte végig a művésznő előadását s a közönség zajos tapsal ünnepelte őt, amit ő mindenféle trikkel igyekezett magának kivívni. Így a kapott bábérkoszoru csüngő nemzeti színű szalagot többször a kebléhez szorította s néhány rossz kiejtett magyar szót vegyített az olasz közé. Azt hisszük az ilyent megteheti egy Miss Halton, de egy komoly, hirneves művésznő nem. — A többi szereplők, köztük Corfescu szintén mind vendég kevés dicséretre adtak okot. Szánalmas alak volt minden tekintetben a vendégművésznő mellett Gergely Giza. S nem lehet érteni, milyen cimen lépteti fel az igazgatóság őt operákban. A »Flórika szerelmében« az ócska és banális »Sti-tu« dallal imponálhatott ugyan, de itt lehetetlen volt. A karbeli hölgyek és urak is teljesen kiesnek a millióból.

Megérem-e? . . .

Jöttem, ballagtam hazafelé!

Az első őszi este volt.

Hüvös ajkkal csókolt a szellő,

Egymást üzte sok sötét felhő

S hol bújt, hol előtűnt a hold.

Jöttem, hallgattam szomorúan

De hogyne! Volt rá nagy okom!

Karöltve annyi pár jött felém, —

Sugárzó arcu leány s legény.

Ez fájt, ez esett oly zokon.

Jöttem, ballagtam társtalanul;

Elhagyottnak érezem magam.

Reményt veszítve néztem az égre

S némán kérdezém: megérem-e?

Hogy járok én is boldogan

Jöttem, jöttem meg — megbotolva,

Könny hullott alá szememből,

Összeomlott minden előttem

És sirva, megtörtén menekültem:

A kintő sejtelmek előtt.

(Budapest.)

Janusek Gizus.

Segesvári levél.

Segesvár, 1906. márc. 21.

Kedves szerkesztő barátom.

Azon megtisztelő felkérés ért részedről, hogy lapodot a Segesvári levelekkel boldogítsam. A mily megtisztelő volt felkérésed reám nézve, ép oly kétes az a »boldogítás«,

melyben lapod ezen levelek után részesülni fog.

Mindazonáltal nem térek ki kívánságod elől, de magadra vess, ha tapasztalni fogod, hogy e levelek az általam is nagyon és mélyen tisztelt olvasóid részéről oly elbánásban részesülnek mint a milyenben az általam nem éppen oly nagyon és mélyen tisztelt kormánybiztos urak (a mint ezt a lapokból olvassuk, ha igaz?) részesülnek, t. i. bojkottáltak.

Pedig történik itt is feljegyzésre méltó.

Mert, ha a politikai és nemzeti mozgalmaktól távol nyugodtan engedhetnők is át magunkot a »dolce far niente« édesen zsibbasztó tétlenség érzetének, azt nem tesszük.

Foglalkozunk, közgazdasággal, támogatón a f. hó 13-án lefolyt állatdíjazással. Foglalkozunk közművelődéssel, bizonyíthatom a »Schweici Uránia« tegnap befejeződött előadásával. De foglalkozunk politikával, ezt bizonyítom az alább bővebben kifejtendő esettel, mely ugyan városunk határain túl nem vert hullámot, de biznyság arra, hogy él bennünk a magyar ősi erény, mely hathatósan másra utasít minden káros nemzetiségi beavatkozást, mely supremaciánk ellen irányul.

Ugyanis egy magyar lakatos inas és egy román fiú, lehettek mindketten 12–13 évesek a multvasárnap a Bajor-utcában vitába elegyedtek. Nem tudtam kipuhatolni, hogy nem-e a dr. Popoviciu-féle »Nagy Ausztria egyesület államai« című broszura adta meg a lökést a vitához, de azt biztosra megállapíthatom, hogy a vitából, civódás, ebből civakodás, ebből veszekedés, a veszekedésből verekedés lett, mely verekedés késszurással végződött. Ez az eset sem halállal nem végződött, sem nemzetközi beavatkozást nem vont maga után, de igenis a rendőrség és kórházi orvos beavatkozását.

S kedves szerkesztő barátom, mit gondolsz mi jött napvilágra ezen szomorú végű nemzetiségű összeütközésből? Az, hogy ezen parázs politikai izü eseménynek úgy cselekvő, mint szenvedő és beavatkozó egyénei mind egy politikai párthoz tartoznak és pedig a radikális párthoz.

Cselekvéseikben nyilvánult meg pártpolitikai állásuk, a mennyiben a magyar inas radikális késszurást mért a román fiú hátába, mert kése egy pár centiméter mélyre hatott, a román fiú pedig radikálison kijózanodott abbéli hitéből, hogy legyőzheti a magyart. A rendőrség a hős magyart vette radikális pártfogásába, míg az orvos a románát vette radikális kura alatt. —

De ezen esemény nyomán városunkban felkorbácsolt izgalom hullámai is el fognak simulni s reméljük, hogy nem hagynak nyomokat polgárságunk békés nyugalmán.

No de tovább nem politizálok, mert az eddigi is bajt hozhat mindkettőnkre nézve.

Ha a szerkesztői titoktartás kötelezettsége alól magad, fogadalmad mellőzésével, de őnézzettel felmented s neved elárulod, úgy esküdt bíróság elé kerülhetek, (ha ugyan addig nem jut a »Sas« kör sorsára) téged meg megbírságnak, mert kaució nélkül politizálsz.

De bizom benned, hogy elválalod a felelősséget is és a bírság fizetését is, mert ez reád nézve kétszeres haszon.

Ad. 1. Fokozza népszerűségedet s ezáltal szaporítja előfizetőid számát.

Ad. 2. Nyilvánvalóvá lesz, hogy önzetlenül szolgálod a közt, mert tized teszek egy ellen, hogy szerkesztői busás jövedelmed az első 10 korona bírságot se fogja fedezni.

Hazafiúi üdvözléssel igaz barátod

Hermes.

Közegészségügy.

1906. márc. 23.

Régen az egészségügyet teljesen a mindenhatóra bízták s az orvost és patikát a kényelmi kiadások közé sorolták; a különféle járványos betegségek megszüntetése ellen tehetetlenek voltak s türelemmel várták, míg pusztító munkájukat befejezve — saját jó szántukból — mondtak búcsút azok.

Ma azonban a művelt nemzeteknél az egészségügy a legfontosabb állami érdekek közt foglalt helyet s úgy az egyesek, mint a hatóságok legnagyobb gondját képezi.

Elengedhetetlen faji kötelesség, az emberi anyag gondozása, különösen pedig az óriási gyermek halandóság megakadályozása.

A nálunk még ma is uralgó rendkívüli magas halálozási arányszám indokát nem valami lektüzdhetetlen természeti akadályokban, — hanem egyrésztől a lakosságnak az egészségügyi intézmények elleni indolenciája, másrésztől pedig az egészségügyi szolgálat szervezetlensége, a körorvosi kerületek nem megfelelő beosztása s ez által az orvosoknak az ország területén szerfelett egészségtelen megosztásában — kell keresnünk.

A közegészségügy minden ágát megfelelő országos érvényű legelső törvény hazánkban 1876. évben látott napvilágot s bárna azóta az egészségügy javítása érdekében számtalan üdvös intézkedés történt, az államnak legbecsesebb tőkéje, valódi ereje — az ember anyag — ma sincs annyira védve, a mennyire ezen — semmi más-al össze nem hasonlítható — közkinés megkívánja.

A jelenlegi körorvosi intézmény mellett az ország igen nagy vidékein napijáró földekre is alig található orvos, minek folytán a lakosság, — még ha megvolna is benne a saját és családja iránti köteles érdeklődés — csak igen későre és nagy fáradsággal juthat orvosi segélyhez, igen gyakran pedig az orvosi színhelytől távol eső, szegény anyagi viszonyok közt lévő vidéki lakosság, az orvosi segély igénybe vételével járó tetemes költségeket nem lévén képes fedezni, kénytelen az orvost teljesen nélkülözni.

Miután az orvos a nagyobb városok és gazdagabb községekben remél magának és családjának biztos existenciát, rendesen ide szokott letelepedni s innen van, hogy míg a városokban az orvos létszám tulzsufolt, addig a szegényebb vidékeken szervezett körorvosi állások betöltetlenül állanak, mely esetekben az illető körben lévő községek egészségügye valóban a mindenhatóra van bízva s orvos hiányában a különféle

járványos betegségek kórlátlanul szedhetik áldozatukat.

Ezen abnormális állapoton csakis az egészségügyi szolgálat gyökeres átalakítása mellett annak államosítása, az orvosi körök megfelelőbb beosztása, az orvosok megélhetését biztosító tisztességes javadalmazás és műveltségi fokához mért önállóságának biztosítása által lehet eredményesen segíteni.

Itt az egész nép egészségének és életének védelméről lévén szó, ezen ügyön nem lehet egyszerűen napirendre térni.

Addig is azonban míg ezen bajok törvényhozás után orvosoltatnának a hatóságok kötelessége — a fennálló törvények keretében — arra törekedni és odahatni, hogy a körorvosi kerületek szaporitassanak, az orvosok fizetése a tisztességes megélhetésüket biztosító összegben állapitassék meg s a körorvosi színhelyek ne az amugy is kellő egészségügyi személyzettel bíró városokba koncentráltsanak, hanem azok minden körülmények közt a kör valamely községébe állapitassék meg, miáltal kettős cél éretik el, a mennyiben míg egyrészt városokban a tulzsufoltság megszűnik, másrészt minden vidék, minden körnek akad orvosa, a szegény vidéki lakosság pedig nagyobb anyagi áldozat nélkül orvosi segélyhez juthat.

Ezen nagy fontosságú állami ügynél tehát minden akadály lektüzdése és személyes érdekek félretevésével arra kell törekedni, hogy az egészségügyi követelmények a legfélreesebb községekben is lehetőleg kielégítenek s a gyermekhalandóság statisztikájának szomorú adatai eltüntettessenek.

Ezt kívánja a közérdek, ezt kérjük, ezt sürgetjük!

(gj.)

Községi vagyonkezelés és számvitel.

A közigazgatás leghathatósabb közegei a községek, azoknak rendezése tehát az államélet legéltetőbb alkatrészét képezik.

Alig van művelt állam Európában, mely a községi élet fejlesztésére s így a községek rendezésére ne törekedett volna.

A községek pedig az állam viszonyainak megfelelőleg csak jó községi törvények, szabályrendeletek, ügyviteli szabályzatok és egyes szakközégek által rendezhetők; mert ezekben rejlik azon dus forrás, melyből a községi közigazgatás vezetésével foglalkozó tisztviselők a községek érdekeinek minden irányban megfelelő eljárás eszközeit merithetik.

Oly magasztos jogok, de egyszersmind oly szigorú kötelességek vannak a községi közigazgatás fogalmához csatolva, hogy igen nagyon vetkezik a község jólétének érdeke ellen azon tisztviselő, a ki a közigazgatás vezetésére vállalkozik s könnyelműen jár el a körül.

A községi önkormányzat fölényegét a községi vagyonkezelés képezi.

Ha tekintetbe vesszük, hogy eddig a pénzkezelésre nézve „a hány ház, annyi szokás”féle gyakorlat divott, csak helyeselni tudjuk, hogy a törvényhozás ezen tarthatatlan helyzet gyökeres orvoslására törekedett.

Az 1901. évi XX. t.-c. 6. fejezete elrendelte a vármegyei és községi pénzkezelés és számvitelre vonatkozólag az egységes alapon való szabályozást, a minek folyománnyaként megalkotott „a vármegyék pénztári és számvívóségi teendőinek ellátásáról” való 1901. évi III. t.-c.

Az idézett törvény üdvös intencióját elvitatni nem lehet. Sajnos azonban, hogy nemcsak a törvény, a mely száraz §§-okat tárgyal, de a pénzkezelés és számvitelre vonatkozólag alkotott szabályrendeletek és azok végrehajtása tárgyában kiadott utasítások sem nyújtanak elég tájékoztatást a községi háztartás és vagyonkezelésének egyöntetűvé tételére nézve, mert a tapasztalat azt igazolja, hogy a régi „a hány ház annyi, szokás”féle rendszer még nem lett kiküszöbölve, sőt ma is még egyes vármegyék területén járásokként is különbözős egymástól sok tekintetben eltérő gyakorlat és felfogás uralkodik a községi háztartás, számvitel és vagyonkezelés tekintetében.

A községi vagyonkezelés és számvitel megkönnyítésére, az egyöntetű eljárás meghonosítására irányul: a közelebből Déván Hirsch Adolf nyomdatulajdonos kiadásában megjelent s Buday Péter m. kir. pénzügyi számellenőr, dévai járási számvívó és Petrovsky Kálmán m. kir. pénzügyi számellenőr, berettyóújfalvi járási számvívó által szerkesztett „A járási számvívói teendők gyakorlati ismertetése” című kézikönyv. A szerzők egy házagpotló, nélkülözhetetlen szakmunkát bocsátanak a járási számvívók, az azokkal érintkező vármegyei és pénzügyi hatóságok, valamint községi vagyonkezelés és számvittel foglalkozó községi és körjegyzők rendelkezésére.

A kiváló gondnal, gyakorlati érzékkel és szakismerettel szerkesztett kézikönyv a községi vagyonkezelés és számvitelre vonatkozó összes szabályokat és ismereteket felöleli és azokat gyakorlati példákkal illusztrálja.

Fontos szolgálatot van hivatva teljesíteni a kézikönyv az által is, mivel támogatja a községi és körjegyzőket, hogy pénzkezelés és számviteli ügyekben egyöntetűen eljárva, munkájuk lényegesen megkönnyíttessék.

A községi vagyonkezelésnél legfontosabb költségvetési előirányzatok és zárszámadások készítésére, tárgyalására és azok helyes okmányolására nézve pedig kimerítően tájékoztatást nyújt, különös tekintettel lévén a községek autonóm jogaira.

Kartársaim iránti köteleességemnek vélek eleget tenni, midőn a már többször említett — pénzügyi közg. életünkre nézve kiváló gyakorlati fontossággal bíró — kézikönyvet t. kartársaim pártogásába ajánlom.

Popovics Dénes.

körjegyző, a hunyadm. jegyzői egyeslet elnöke

H I R E K.

PÁLYÁZATUNK. A *Medgyesi Újság* husvét (április 15-iki) számának mellékletében közlendő egy hat nyomtatott lábra terjedő *elbeszélés* és egy legfennebb negyven soros *versre*, — előfizetőink között *pályázatot* nyitunk. Feltételeink a következők:

1.) *A pályázatban csakis előfizetők vehetnek részt, mely körülmény igazolását közvetlenül kiadóhivatalunk utján magunk szerezzük meg.*

2.) *A beküldött elbeszélés, vagy vers fehér papírra egy negyed alakban a lap egyik oldalára olvasható írással irandó.*

3.) *Mindkettőnek tárgya szabadon választható.*

4.) *A beküldési határidő április 5, amidőn a szerkesztőségünk által megalakított zsűri fogja a pályanyerest megállapítani.*

5.) *A zsűri által legjobbnak ítélt elbeszélés és vers írójának jutalma egy 50—70 cm. nagyságú berámázott, színezett fénykép lesz, Medgyes város egy festői szép helyéről.*

6.) *A pályamunkák a szerző által aláírva a szerkesztőség címére küldendőek.*
A szerkesztőség.

Személyi hírek. Huszadikán városunkban időzött Dr. Bély László főispán, ki Meisner Ernő állattenyésztési felügyelő kíséretében megtekintette az e napon rendezett tenyészállat kiállítást. — Huszonegyedikén délután ideérkezett Jármay Béla máv. kolozsvári üzletvezető, kinek kíséretében voltak Herczeg Lajos felügyelő, Majerszky Károly a kolozsvári üzletvezető-ségi forgalmi osztály főnöke és Pál Imre brassói forgalmi főnök. Tüzetes vizsgálatuk tárgyává tettek a helyi vasuti fel- és leadási forgalmat és olyan újításokat helyeztek kiállításba, melyek nagy részben lesznek hivatva a közönség, mint a vasuti személyzet érdekeit előbbrevinni. Így a fel- és leadás könnyebbé és gyorsabbá tételére egy új csonkavágányt építenek, továbbá az áruforgalmi személyzet létszámát kettővel szaporítják. Mint tudjuk ezt rég érzett hiányokat pótolnának s állomásfőnökönk ez irányban több ízben élt már előterjesztéssel.

Egy kitüntetés ünneplése. Említettük, hogy a pénzügyminiszter Jekely Károly segésvári számvívóségi főnököt számtanácsossá léptette elő. Ebből az alkalomból a segésvári központi számvívóság Rigetti Károlylyal az élén e hó 17-én este a Frank szálló éttermében fényesen sikerült társasvacsorát rendezett, melyen a vármegye alispánját, valamint a tiszviselők előkelőségeit, továbbá a vidéki pénzügyi hivatalok képviselőit láttuk ott. Az első felköszöntőt Somogyi István alispán mondotta, megszokott őszinte modoráva hangsúlyozva Jekely számtanácsos érdemeit, melyek után feltétlenül kellett következnie a kitüntetésnek. Felköszöntették még Fehér Imre számvizsgáló, Pogány István tanfelügyelő és Rigetti Károly számvizsgáló az ünnepeltet, mire ő szerényen köszönte meg a jelenvoltaknak az impozánsan megnyilvánult rokonszenvet. Ezután szabad lefolyást engedtek a jókedvnek és derült hangulatban a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

Hivatalvizsgálat. Kovácsy Albert az erzsébetvárosi királyi törvényszék elnöke 19-étől 24-éig városunkban megtartotta a szokásos évi hivatalvizsgálatát a járásbírósnál. Közvetlen forrásból tudjuk, hogy az elnök mindent példás rendben talált és e fölött elismerését fejezte ki a járásbírósnak vezetőjének, dr. Hegyesy Győzőnek.

Műkedvelő előadás. A Medgyesi Magyar Polgári dalkör f. hó 17-én a Szőlőszálloda nagytermében fényes eredménnyel adta elő Csepregy Ferencnek «Sárga csikó»

című általánosan ismert, kitűnő népszínművét. Már a darab ügyes megválasztása által is némileg biztosította magának a rendezőség a sikert s elérte azt, hogy a nézőtér zsúfolásig megtelt. Ott láttuk városunk előkelőségének színe javát, nemzetiségi különbség nélkül, közte, helyben állomásozó huszárjaink tisztjeit, majdnem teljes számban. Első sorban dicséret illeti a rendezőséget, mely úgy a helyes szereposztás, mint a darab kifogástalan rendezése által az eredményt tökéletesítette. A rendezés körül a legnagyobb buzgalmat Madaras Imre fejtette ki. A szereplők általában kifogástalanul játszottak, meglátszott rajtuk, hogy szerepüket magukévá tették teljes lélekkel. Ugy a játékban, mint az énekben megvolt az összhang és ha előfordultak is apróbb hibák, azok oly jelentéktelenek voltak, hogy számba sem vehetők. Mindenkinél láttuk a kitartó szorgalmat, mely a szereptudásban és a törekvést, mely a sikerben nyilvánult. Oly kitűnően és hűen előadott jelenetek voltak, hogy önkénytelenül megfellebbeztünk arról hogy nem hivatásos színészeket, hanem műkedvelőket hallgatunk. A főbb szereplőket egyenként említve, a legszigorubb bírálat mellett is elismerőleg kell nyilatkoznunk. Az előadás sikeréből föltétlenül Pápay Antal és Nyaguj Józsefnét illeti az oroszlanrész. Mindkettőnek oly kellemes, fülbemászó hangja és jó játéka van, hogy gyakorlat mellett nemcsak Medgyesen, hanem nagyobb közönség előtt is megállnák helyüket. Kitűnő alakítást mutatott be Simon György, ki a csárdásgazda szerepét fesztelenül és élethűen játszotta. Ugy ő, mint Nyaguj József, Gergely Miklós, Horváth István, Kiss János és Krigléder György dicséretet érdemelnek jó játékukért. — Jól játszottak még: Sisa Sándor, Dobay Ferenc és a cigányok. Mi, részünkről csak gratulálhatunk a sikerhez és kívánjuk, hogy ezen fényes eredmény további tevékenységre serkentse a dalkört. Mint értesülünk a közönség kérésére az előadást legközelebb megismétlik. (Csak rajta! Reméljük a siker most még tökéletesebb lesz. Szerk.) Előadás után tánc volt, mely fesztelen, jó hangulatban a hajnali órákig tartott. A zenét Gréver Gyuri zenekara szolgáltatta. A 200 korona tiszta jövedelem a dalkör alapjához csatoltatott. Felülfizettek: Mendel Lázár Sámuel 15 kor. 20 fill., Dr. Novák Rezső 2 kor. 60 fill., Csiky József és Dr. Hegyesy Győző 2—2 kor., Hotye János 2 kor. 80 fill., Madaras Imre, Vetési Albert, Kovács Mózes, Mihálydeák János és Pápay Antalné 1—1 kor., Lőrinczi Mózes, Basa Sándor, Szabó Lajos és Némethy Ferencz 40—40 fillért, kiknek ez uton is köszönetet mond a rendezőség. (Sch.)

Kinevezés. Fodor Lázár főszolgabíró, mint a járási utibizottság elnöke, tarcsafalvi Pálffy Zoltánt járási utibizottsá nevezte ki.

Dühöngő koca. Ingodály községből jelentik, hogy ott Welter Mihály 10 éves Mária nevű leánykáját Popencza János kocája megtámadta és a védtelen gyermeket súlyos sebekkel összemarcangolta. Testrészei a felismerhetlenségig meg vannak sérülve s ha a szomszédok észre nem veszik idejében, teljesen megölte volna a kis gyermeket a koca. A kiáltásokra elősiető embereknek sikerült a koca alól kiszabadítani áldozatát, kin 25 nagy sebet számoltak meg. Az előjáróság intézkedésére a koca zár alatt tartatik annak kiderítése végett, vajjon nem volt-e veszett. A gyerek a főszolgabíró rendeletéből kórházba szállított.

Szívesen konstatáljuk, hogy a rendőrség mult számaink egyikében hozzá intézett azon kérelemnek, hogy a sértésvéset hirdető táblák három nyelven látható alakban legyenek kifüggesztve, — eleget tett.

A Küküllő vize még igen hideg. Ezt találta e hó 17-én Beregszászról ideérkezett Tonscheft Péter nevű bolgár is, ki öngyilkossági kísérlettel a Küküllő hidjáról a vízbe vetette magát. Alig azonban, hogy a vízbe ért, kellemetlen borzongó, fázó érzés lepte meg s jószántából kiusszott a partra. Itt már várta egy rendőr, ki azonnal bekísérte. A városi orvos vizsgálata elmebetegnek állapította meg s ennek folytán büntetés nélkül átadták az időközben jelentkezett rokonainak.

Katholikus estély. A medgyesi szentferencrendi zárda templomába a szerzet egy villanyos csillárt akar felállítani. Mint értesülünk a katolikus egyház ennek beszerzésére egy műsoros estélyt ohajt rendezni május elsejére, melynek összedílitásán Kory Ottó tartományi főnök és Kocziány Lajos egyháztanácsos buzgolkodik.

Szerencsétlenül járt bikaápoló. 22-én este 6—7 óra között a városnak «Wilhelm» nevű tenyészbikája itatás közben rárontott ápolójára, ki bordazuzódásokat szenvedve rövid idő alatt meghalt. A szerencsétlen embert Krestel Dánielnek hívják és 65 éves volt.

Jótekonycélu estélyt rendez jövő hó 7-én a segessvári református egyházközség a városháza nagytermében. Somogyi István elnökle alatt. A műsor a következő: Mozart Quintett C. Moll, előadják: Brandt, Glatz, Dr. Stenzel és Teutsch Bapt; 14-ik magyar rapsodia Liszt Ferencről, előadja Székely Károlyné; Monolog: Vis a vis, előadja Benedek István; Schubert: Andante con Variacione, előadják Brandt, Fabini, Fleischer, dr. Stenzel és Teutsch Bapt. Ezután lesz három előkép és pedig: «A kinaikarácsonyfa», «A titok» és a «Hajnalpir, a melyeket bemutatják: Schreiber Ferenczné, Stenzel Gyuláné, Horedt Herman, Somogyi Bözsi, Schaser Gerhard, Thorockay Lajosné, Sebesi Aranka, Gaál Irén, Kovács Helén, Véber Mari, Eisenlohr Edith, Nagy Olga, Walbaum Erna és Lingner Rikhen. A műsört táncmulatság követi.

Tenyészállat kiállítás. Mint tapasztaltuk az e hó 20-án megtartott járási tenyészállat kiállítás eredménye nem mutat semmi kedvező tünetet az állattenyésztésre nézve. Mert a felhajtás nagyon lanyhán történt s a felhajtott állatok sem ütötték meg az egyév előtti mértéket. Lehet ugyan annak okát abban is keresni, hogy mostanság a szomszédvárosoknak majd mindegyikében volt ilyen kiállítás, nagy vásár. Fodor főszolgabíró elnökle alatt a zsűri Falk Gusztáv, Kenst Frigyes, Commerth István és Fernengel János személyében alakult meg, a kik díjakat osztottak ki magyar erdélyi bikáért Hermann János kisselyki, ugyanolyan tehénért Stamp Márton szászalmádi, üszökért Briebrecher Mihály eceli, Girdt Dániel asszonyfalvi lakosnak. Nyugati fajú bikáért Katona István kiskapusi, Theis István muzsnai, Hartman Mihály szásziványfalvi, ugyanolyan tehénért Fernengel János rionfalvi, Stolz Gusztáv rionfalvi és Albert István muzsnai lakosok.

Nagy idők tanuja. Negyvennyolcas honvédek lelkes csapatjából újból elhullott egy. Szabó István nyug. törvényszéki írnok negyvennyolcas honvédhadnagy, ki e hó 17.

halván el Medgyesen, 19-én helyezték örök nyugalomra. Szabó Istvánt a márciusi események a kolozsvári katolikus theológián találták, innen szölitotta el őt a honszeretet és hazája iránti kötelességérzete. Több ízben jutott a románok kezébe s mint iratai betekintéséből megtudjuk a felakasztástól csak egy román pap könyörületessége mentette meg. Több csatában vett részt s a szabadságharc vége felé nyelvismeretei révén a honvédség élmezőnyébe osztályát vezette, mely Mehádia körül tanyázott. A világosi fegyverletétel után ő is, mint súlyos beteg a császár hatalmába került s hosszasán feküdt a kórházban, míg végre felépült. Az öreg 48-as honvédhadnagy 80 éves korában halt meg s késő öregségében is legkedvesebb emlékei közé tartoztak szabadságharcunk izgalmas, de dicsőséges képei.

Iskolalátogatás. Rombauer Emil budapesti főreáliskolai igazgató, mint kormánybiztos a helybeli ev. luth. főgimnázium megvizsgálása végett 23-án Medgyesre érkezett. Innen ma hétfőn Segesvárra utazik folytatni vizsgálatát az ottani főgimnáziumban.

Választmányi ülés. A magyar kaszinó ma 26-án délután 6 órakor választmányi ülést tart, melynek részletes tudósítását jövő számunkban hozzuk.

Halálos gázmérgezés. Midőn ezt a szomorú hírt lapunkban közreadjuk, nem akarjuk a városunkban mind szélesebb körben terjedő gázvilágítást elriasztóvá tenni, — csupán példáját állítják elő azon tragikus szerencsétlenségnek, melynek okozója lehet a vigyázatlanság, a gondatlanság. Budapesten történt ugyanis, hogy György Henrik belügyminiszteri számtanácsos lakásán a konyhában, hol Mayer Gizella és Borbál Erzsébet aludtak a nyitva felejtett gázcsapból kiömlő gáz mindkettőnek halálát okozta. Amikor reggel a konyha ajtót felnyitották a fojtó levegő azonnal sejtette a szerencsétlenséget. A földrezuhanva eszméletlenül találták mindkét cselédleányt, kik közül az egyik már pár pillanat múlva, a másik a Rókus kórházban még az nap meghalt. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a kettős halált a vigyázatlanságból nyitvafelejtett gázcsap idézte elő.

Telekkönyvi helyesbítés. Az igazságügyminiszter elrendelte Szász-Vessződ község telekkönyveinek helyesbítését. Ezen munkálatot Kocziány bíró már a jövő hóban megfogja kezdeni.

Idegen forgalom. A medgyesi «Szőlő» szállóban az elmúlt héten a következő átutazó vendégek fordultak meg: Ludvig Dezső, Zirmann Gábor, Goldberger Fülöp, Roszler Samu, Fuksz Vilmos, Wirschafter Ferenc, Herman Vilmos, Sternberg Mór, Müller Dávid, Steinbach Sándor, Grossmann Ignác, Hegyháti Kálmán, Berényi Izsó, Rosita Róza Budapest, Gróf Teleki Arvéd Marosujvár, Franczner Lajos Nagyteremi, Hell Ottó Prága, Ladmory Károly Homoród, Bartmen Mihály, Dobomp Elemér Szászcsanád, Bóza Árpád huszárkapitány, Soer Ottó őrnagy Brassó, Deutsch Arthur Lugos, Mendel Ármán Algyógyfürdő, Böhm Rezső, Cseh Ágoston, Doner Kornél, Bocskor Árpád Segesvár, Rudolf Miksa, Zunn Vilmos és Klein Hugó Bécs.

KÖZGAZDASÁG.

Rovatvezető: Schönberger Jenő.

Magyarországi tenyészállatok a bukaresti kiállításon.

A bukaresti kiállításon a magyar állattenyésztés nagyobb kollekcióval lesz képviselve, a melyet a Magyar Mezőgazdák szövetsége rendez. A szövetséget e célra az ország legkiválóbb tenyészteteiből válogatja ki a kiállításon bemutatandó állatokat.

Gazdasági kiállítás Nagyváradon.

A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület szeptember havában országos gazdasági kiállítást rednez Nagyváradon, az új egyesületi palota ünnepélyes felavatása alkalmából. Az országos jellegű tárlat a mezőgazdasági termények, kerti és veteménymagvak, kertészet, gyümölcsészet, bórászat, háziipar, mezőgazdasági gyáripár, erdészet, vadászat és méhészet csoportjait foglalja magában. A szeptember 15-én rendezendő kiállítás védnökéül Szmrecsányi Pál és Radu Demeter püspököket, Tisza István grófot, Miskolczy Ferencz alispánt és Rimler Károly polgármestert kéri fel. A bejelentés határidejét augusztus 1-re tűzték ki.

Vetőmagvak ólomzárólása.

A budapesti magy. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás az 1905—906. idényben, azaz 1905. évi július hó 1-től a mai napig 17 fővárosi és vidéki cégnek összesen: 8316 mm. lucernát, 8076 mm. lóherét és 467 mm. egyéb magvakat ólomzárolt. A hazai mezőgazdaságra káros amerikai hereféle magvakat a magvizsgáló állomás nem ólomzárolja.

Baromfikiállítás Bukarestben.

A baromfitenyésztők Országos Egyesülete (Budapest, IX. Üllő-ut 25.) a Bukarestben f. évi június hó 1-én kezdődő és négy óra terjedő általános kiállításon, egy állandó csoportos baromfikiállítással fog részt venni. A cél, hogy a román közönséggel a magyar baromfitenyésztést megismertessék és a magyar tenyészbaromfinak Romániában új piacot teremtsenek. Az egyesület sárga és fehér orpingtonok, plimut és langshan tyukok, emdeni ludak, pekingi kacsák és bronzpulykák bemutatását tervezi, egy him és négy tojából álló törzsekben. Anyagi kiadás a kiállítót nem terheli, mert az állatok elküldésével való rizikótól eltekintve az összes kiadásokat az egyesület fedezi. Az egyes törzsek addig maradnak a kiállításon, míg el nem adatnak, vagy míg azok pótlása szükségessé nem válik. Részletes felvilágo-

sítás az egyesület titkári hivatalánál szerezhető.

Ugy a kínálat mint a kereslet az elmúlt héten a szokottnál élénkebb volt.

Az árjegyzések a következők:

	vakánként:	métermársánként:
Buza:	K. 2.10—2.20.	K. 14.20—14.40.
Tengeri:	> 1.80—1.84	> 12.40—12.70.
Zab:	> 1.10—	> 12.50—12.80.
Rozs:	> 2.—	> 13.10—13.30
Árpa:	> —.—	> 13.80—14.50.
Bükköny:	> 20.—21.—.	
Lóhere:	> —.—.	
Széna:	> 2.50—3.	
Szalma:	> 1.80.—1.90.	

Levélszekrény.

Dr. M. L. Erzsébetváros. Most és még vagy két következő számunkban nem közölhetjük, mert bőven el vagyunk látva. Sziveskedjék tudatni: nem lesz-e késő, ha április közepén kezdjük meg a közlést? És csakis úgy, ha kizárólag lapunk részére iratott a közlemény.

R. K. Segesvár. A küldeményt köszönjük, reméljük hetenként rendszeresen fogjuk kapni. Levélben értesítést küldünk.

S. János. Nagy-Szeben. Áldozatkészségét előjegyzésbe vettük s annak idején küldünk vagy egy-tíz részvényt. Hát csak gyűjtse a pénzét.

B. K. Alá kell írnia a nevét, másként nem vesszük figyelembe.

Indiskrétnek. Ridikulusz se nem halt meg, se ki nem lépett szerkesztőségünkől. — Hanem rövid időre szabadságoltuk. Hivatkozott érdemeire s nem térhettünk ki ez elől. Tehát csak türelem!

Laptulajdonos: A szerkesztőség.

Női kézimunkák, diszmunkák, finom himzések és montirozások olcsón elvállaltatnak. Cim a kiadóhivatalban.

Bükk tűzifát

	Házhoz szállítva	Szállítás nélkül
ölenként: 1 méter hosszú hasábokban —	24.— kor.	23.— kor.
félölenként: 1 " " " —	12.— " "	11.50 " "
ölenként: 3-szor vágva és hasítva —	26.40 " "	25.40 " "
félölenként: " " " —	13.20 " "	12.70 " "

Tölgy parkett hulladékokat:

köbméterenként — — házhoz szállítva 4 kor., szállítás nélkül 3.60 kor.
27 mm. erős tölgydeszka hulladékokat ☐ méterenként — — — 1.— kor.

Bükk tűzifát fűrészelve, tölgy parkett hulladékokat és tölgy faforgácsot kisebb mennyiségben legolcsóbban számítok.

12—52

SCHUSZTER SÁMUEL,
fűrészelepe és fakereskedése.

„KONKORDIA“

Első medgyesi hatóságilag engedélyezett temetkezési intézet

tudatja a n. é. közönséggel, hogy a kornak megfelelő legújabb stílusú üveges gyászkocsit szerzett be. — Elvállal temetéseket, ravatalozásokat, hullaátszállítást és minden e szakba vágó teendőt. Raktáron tart fa- és érc koporsókat, szemfedőket, koszorúkat, szalagokat a legolcsóbb ártól felfelé.

MANTSCH TESTVÉREK
Vasut-utca 6. és Fürdő-utca 5.

6—52

Szőlőoltványok

jótállás mellett jól össze-
forradva és teljesen beérett-
tek, igen olcsón eladók

Szőlőiskola
CASPARI GYULA
Medgyes, (Nagyküllőmegye.)
Árjegyzék ingyen.

5—5

Farkas Vilmos

kézmű-, rövid- és férfidivatáru üzletében

Medgyes, Piacztér,
városház épületében

15—52

csodás olcsó árakon kaphatók minden raktáron levő cikkek. Gazdagon felszerelt raktár mindennemű férfidivat cikkekben és fehérneműkben.

Nagy választék gallér-, kézelő- és nyakkendőkben. Férfiak és gyermekek részére nemez- és szőrme kalapok, tulhalmozott készlet miatt a bevásárlási áránál jóval olcsóbban kerülnek eladásra. Néhány 100 darab 1 kor., néhány 100 darab 2 kor. árban és azon fölül kapható.

Pontos, figyelmes és lelkiismeretes kiszolgálás, vásárlási kényszer kizárásával.

Hirdetések felvételnek a
„Medgyesi Ujság“
kiadóhivatalában.

„PÉTERFALVAI LEVÉLPAPÍR“

Kitűnő minőségű levélpapír a péterfalvai gyárból. (Erdély.)

!! Hazai gyártmány !!

Négy alakban kapható, **Dicsőszentmártonban: Hirsch Mór-cégnél.**

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni.

Ambrósi Mihály
Erdélyi első szőlőoltványtelepe
Medgyes, Nagyküküllő megye
szállít csak elismert kitűnő minőségű
szőlőoltványokat

és hazai sima és gyökeres vesszőket
a legjobb bor- és csemegefajokban
Riparia portalis és Rup. monticola
sima és gyökeres vesszőket
előszóvnyeknek legalkalmasabb
Gleditsia csemetéket. 14-52

Anagykiterjedésű fajtisztító szőlők és amerikai
anyatelepek **NAGYKÉMEZŐN** vannak.

Árjegyzék magyar, német és román nyelven ingyen.
Minden küldeményhez egy képes miveltési
utastás a „Vinczellér barátja” mellékeltetik.

„PIETÄT“

Schmidt Dániel és tsa temetkezési vállalata
Medgyesen, Farkas-utca 22. szám.

Elvállalja a legolcsóbb árban temetések rendezését és
raktáron tart: koporsókat, gyászkoszorúkat,
koszoruszalagokat, szemfödeleket, valamint
— minden e szakba vágó cikket. —

Sirköveket
homokkő, márvány, gránit, syenit és labrador kőből
nagy választékban ajánl

KLINGENSPÖHR ALBERT
sirkőraktáros Medgyesen.

Fiók üzletek:
Nagy-Szebenben Dreieichen utca 5.
Segesváron Seilergang.

Elvállaltatik mindennemű kőfaragászati munka a legjobb anyag-
ból a legolcsóbb árak mellett. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kuchár Gusztáv, Medgyes

ezelőtt: Schneider A.

férfi ruha üzlete.

Dus választéka a legdivatosabb hazai és angol
férfi ruha szöveteknek, melyek állandóan raktáron
tartatnak. Izléses és szolid munkámról tanuskodik
az 50 év óta fentálló üzletem.

A tisztelt közönség szíves pártfogását kéri

Kuchár Gusztáv

férfiszabó

Medgyes, Piac-tér 20. szám.

KÜHNE E.

mezőgazdasági gépgyára

Moson.

Budapest.

BIZOMÁNYI RAKTÁR KOLOZSVÁR.

Ajánlja a legjobb hírnév-
nek örvendő

mezőgazdasági gépeit.

Különlegességei a világhírű

Mosoni Drill

vetőgépei és hegyi

váltva forgató ekéi.

Megrendeléseknél elegendő egy használt cipő beküldése.

Felhívom a nagyérdemű közönség becses figyelmét nagy
férfi-, női- és gyermekcipő
raktáromra;

saját készítményű Drill-sport (vitorlavászon) cipőimre;
továbbá gyári cipők, gummi- és bőrcipők elsőrendű készit-
mények, ugyanitt mindenfajta finom bőrkenőcsök legjutányos-
sabb árakban kaphatók.

Továbbá különösen figyelmébe ajánlom legdivatosabb szabású,
jól álló, abnormális lábakra is, mérték utáni munkáimat.

Javítások gyorsan és jól eszközölhetnek.

FRITSCH JÓZSEF

czipőraktára

Medgyes, Piac-tér 5.

Minden kísérlet tartós vevőt biztosít.